

ĐỀ THI KTCL ÔN THI THPT QUỐC GIA LẦN 2

Năm học: 2018 – 2019

MÔN: NGỮ VĂN LỚP 12

*Thời gian làm bài: 120 phút, không kể thời gian phát đề
(Đề thi gồm: 02 trang)*

I. PHẦN ĐỌC - HIỂU (3,0 điểm)

Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu:

*Ta đã đi qua những năm tháng không ngờ
Vô tư quá để bây giờ xao xuyến
Bèo lục bình mệnh mang màu mực tím
Nét chữ thiếu thời trôi nhanh như dòng sông...*

*Ta lớn lên bồi rồi một sắc hồng
Phượng cứ nở hoài như đếm tuổi
Như chiều nay, một buổi chiều dữ dội
Ta nhận ra mình đang lớn khôn...*

*Biết ơn những cánh sẻ nâu đã bay đến cánh đồng
Rút những cọng rom vàng về kết tổ
Đã dạy ta với cánh điều thơ nhỏ
Biết kéo về cả một sắc trời xanh*

*Biết ơn mẹ vẫn tính cho con thêm một tuổi sinh thành
“Tuổi của mẹ” con nằm tròn bụng mẹ
Để con quý yêu tháng ngày tuổi trẻ
Buổi mở mắt chào đời, phút nhắm mắt ra đi...*

(Trích *Mặt đường khát vọng* – Nguyễn Khoa Điềm)

Câu 1: Xác định phong cách ngôn ngữ được sử dụng trong đoạn trích.

Câu 2: Tìm những hình ảnh đẹp đẽ của những năm tháng tuổi trẻ được tác giả nhắc đến trong đoạn trích.

Câu 3: Nêu hiệu quả của việc sử dụng phép điệp trong hai khổ thơ cuối của đoạn trích.

Câu 4: Anh/ Chị có đồng tình với quan điểm của tác giả trong những câu thơ sau hay không? Vì sao?

*Biết ơn mẹ vẫn tính cho con thêm một tuổi sinh thành
“Tuổi của mẹ” con nằm tròn bụng mẹ
Để con quý yêu tháng ngày tuổi trẻ
Buổi mở mắt chào đời, phút nhắm mắt ra đi...*

II. PHẦN LÀM VĂN (7,0 điểm)

Câu 1: (2,0 điểm)

Hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) bày tỏ suy nghĩ của anh/ chị về ý nghĩa của lòng biết ơn trong cuộc sống.

Câu 2: (5,0 điểm)

Ta đi ta nhớ những ngày

Mình đây ta đó, đắng cay ngọt bùi...
Thương nhau, chia củ sắn lùi
Bát cơm sẻ nửa, chăn sui đắp cùng.
Nhớ người mẹ nắng cháy lưng
Địu con lên rẫy, bẻ từng bắp ngô.
Nhớ sao lớp học i tờ
Đồng khuya đuốc sáng những giờ liên hoan
Nhớ sao ngày tháng cơ quan
Giàn nan đời vẫn ca vang núi đèo
Nhớ sao tiếng mõ rừng chiều
Chày đêm nện cối đều đều suối xa...

(Trích *Việt Bắc*, Tố Hữu, Ngữ văn 12,
Tập một, NXB Giáo dục Việt Nam, 2016, tr 110)

Cảm nhận của anh/ chị về đoạn thơ trên. Liên hệ với đoạn thơ sau trong bài thơ *Từ ấy*, từ đó, nhận xét về sự vận động của cái tôi trữ tình trong thơ Tố Hữu.

*Từ ấy trong tôi bừng nắng hạ
Mặt trời chân lí chói qua tim
Hồn tôi là một vườn hoa lá
Rất đậm hương và rộn tiếng chim...*

(Trích *Từ ấy*, Tố Hữu, Ngữ văn 11,
Tập hai, NXB Giáo dục Việt Nam, 2015, tr 44)

-----Hết-----

Thí sinh không được sử dụng tài liệu. Cán bộ coi thi không giải thích gì thêm.

Họ và tên thí sinh:.....; Số báo danh:.....

ĐÁP ÁN ĐỀ THI KTCL ÔN THI THPT QUỐC GIA
LẦN 2 – Năm học: 2018 – 2019
MÔN: NGỮ VĂN LỚP 12

I. Yêu cầu chung:

- Giám khảo phải nắm được nội dung trình bày bài làm của học sinh để đánh giá được một cách khái quát, tránh đếm ý cho điểm. Vận dụng linh hoạt đáp án, nên sử dụng nhiều mức điểm một cách hợp lý, khuyến khích những bài viết có cảm xúc, chất văn và sáng tạo.
- HS có thể làm bài theo nhiều cách riêng nhưng đáp ứng được các yêu cầu cơ bản của đề, diễn đạt tốt vẫn cho đủ điểm.

II. Đáp án, thang điểm

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		Đọc – hiểu	3,0
	1	Phong cách ngôn ngữ nghệ thuật	0,5
	2	Những hình ảnh đẹp đẽ của năm tháng tuổi trẻ: màu mực tím, nét chữ thiếu thời, bối rối sắc hồng, hoa phượng...	0,5
	3	- Phép điệp từ: “ <i>Biết ơn</i> ” - Tác dụng: Khiến cho lời thơ giàu nhạc điệu, nhấn mạnh sự thức nhận và lòng biết ơn sâu sắc của nhà thơ với những gì bé nhỏ gần gũi, với mẹ đã giúp mình lớn khôn và biết trân trọng tuổi trẻ.	0,25 0,75
	4	Thí sinh có thể đồng tình, không đồng tình hoặc đồng tình một phần nhưng phải lí giải hợp lí, thuyết phục.	1,0
II		LÀM VĂN	7,0
	1	Viết một đoạn văn trình bày quan điểm về lòng biết ơn của con người trong cuộc sống.	2,0
		a. Đảm bảo yêu cầu về hình thức đoạn văn. Thí sinh có thể trình bày đoạn văn theo cách diễn dịch, quy nạp, tổng - phân - hợp, móc xích hoặc song hành.	0,25
		b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận: ý nghĩa của lòng biết ơn trong cuộc sống.	0,25
		c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm; vận dụng tốt các thao tác lập luận; kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng; rút ra bài học nhận thức và hành động	1,0
		- Biết ơn là sự ghi nhớ và trân trọng những gì mình nhận được từ người khác. - Biểu hiện: biết ơn đối với những thành quả lao động do cha ông để lại; biết ơn ông bà, cha mẹ, biết ơn những người bao bọc, giúp đỡ mình những khi mình gặp khó khăn.... - Lòng biết ơn có ý nghĩa vô cùng quan trọng trong cuộc sống: là một trong những vẻ đẹp của đạo lý dân tộc <i>Uống nước nhớ nguồn, Ăn quả nhớ kẻ trồng cây</i> ; là bài học sơ đẳng, tạo nên nền tảng đạo đức, lối sống nhân văn cho con người; là cơ sở bền vững cho những tình cảm tốt đẹp như lòng yêu nước, thương dân, hiếu thảo với cha mẹ, kính yêu thầy cô...; giúp chúng ta biết trân trọng cuộc sống; là động lực thúc đẩy ta vươn lên... - Phê phán những con người không có lòng biết ơn trong cuộc sống.	

		- Bài học nhận thức và hành động	
		d. Sáng tạo: có cách diễn đạt sáng tạo, thể hiện suy nghĩ sâu sắc, mới mẻ về vấn đề nghị luận.	0,25
		e. Đảm bảo quy tắc chính tả, dùng từ, đặt câu.	0,25
	2	Cảm nhận về đoạn thơ trong bài thơ <i>Việt Bắc</i>. Liên hệ với đoạn thơ trong bài thơ <i>Từ ấy</i> để từ đó, nhận xét về sự vận động của cái tôi trữ tình trong thơ Tố Hữu.	5,0
		a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận: Có đủ các phần mở bài, thân bài, kết bài. Mở bài nêu được vấn đề, thân bài triển khai được vấn đề, kết bài kết luận được vấn đề.	0,25
		b. Xác định đúng vấn đề nghị luận: Cảm nhận về đoạn thơ trong bài thơ <i>Việt Bắc</i> . Liên hệ với đoạn thơ trong bài thơ <i>Từ ấy</i> để từ đó, nhận xét về sự vận động của cái tôi trữ tình trong thơ Tố Hữu.	0,5
		c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm; thể hiện sự cảm nhận sâu sắc và vận dụng tốt các thao tác lập luận; kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng.	
		* Giới thiệu tác giả Tố Hữu và bài thơ <i>Việt Bắc</i>	0,5
		* Cảm nhận đoạn thơ trong <i>Việt Bắc</i>	2,0
		- <i>Nội dung:</i> + Đoạn thơ là lời của người ra đi với người ở lại. Đoạn thơ đã tái hiện nỗi nhớ của người cán bộ cách mạng về cuộc sống, con người nơi chiến khu Việt Bắc. Nhớ về Việt Bắc là nhớ về cuộc sống thiếu thốn nhưng ấm áp tình người. Nhà thơ đã diễn tả thật xúc động sự đồng cam, cộng khổ, chia sẻ ngọt bùi của nhân dân đối với cách mạng và kháng chiến đã trở thành một biểu tượng đẹp đẽ của tình quân dân thắm thiết một thời. + Đoạn thơ là nỗi nhớ của người cán bộ cách mạng về những con người Việt Bắc: nghèo nhưng ân tình, ân nghĩa, chịu thương, chịu khó. Đẹp nhất là hình ảnh người mẹ dân tộc hiện lên một cách chân thực, xúc động về nỗi vất vả nặng nhọc của người mẹ cách mạng, người mẹ kháng chiến vừa nuôi con khôn lớn thành người lại vừa hăng hái nhiệt tình tham gia cách mạng + Cuộc sống trong kháng chiến tuy có nhiều thiếu thốn nhưng vẫn tràn đầy niềm vui, niềm lạc quan, tin tưởng. Động lực trong tâm trí của người ra đi là kỉ niệm về cuộc sống thanh bình. + Đoạn thơ khắc họa rõ nét vẻ đẹp tâm hồn, tính cách con người Việt Nam luôn sống gắn bó thủy chung, hết lòng yêu cách mạng, yêu quê hương đất nước. - <i>Nghệ thuật:</i> Thể thơ lục bát đậm đà tính dân tộc; tứ thơ đối đáp “mình - ta” truyền thống mà hiện đại; giọng thơ tâm tình ngọt ngào, thương mến; hình ảnh thơ gần gũi, bình dị; các biện pháp tu từ: điệp từ, lặp cấu trúc ngữ pháp...	
		* Liên hệ với đoạn thơ trong <i>Từ ấy</i>	0,5
		- Cần liên hệ được những ý cơ bản sau: + Khổ thơ đã diễn tả niềm vui, niềm hạnh phúc vô bờ khi gặp	

		lý tưởng cách mạng của Tố Hữu. Nếu mặt trời của tự nhiên là nguồn sống của vạn vật thì lý tưởng của Đảng đem đến niềm tin, sự sống, tái sinh tâm hồn thi sĩ, giúp thi sĩ hướng tới những lẽ sống cao đẹp, lớn lao. + Thể thơ thất ngôn; chất trữ tình kết hợp với tự sự; câu thơ mang hình thức vắt dòng; ngôn ngữ mang tính chất trữ tình điệu nói; biện pháp tu từ ẩn dụ, so sánh được sử dụng độc đáo... diễn tả thành công niềm vui như tràn ra cùng tâm trạng lạc quan tin tưởng vào con đường cách mạng của người thanh niên trẻ tuổi.	
		* Nhận xét về sự vận động của cái tôi trữ tình trong thơ Tố Hữu.	0,5
		- <i>Sự thống nhất</i> : Cả hai đoạn thơ trong <i>Từ ấy</i> và <i>Việt Bắc</i> đều thể hiện cái tôi trữ tình chính trị rất nhạy cảm với những sự kiện chính trị, tình cảm chính trị. Điều này cho thấy Tố Hữu là nhà thơ của lí tưởng cộng sản, nhà thơ của lẽ sống lớn, niềm vui lớn, của ân tình cách mạng. - <i>Chuyển biến</i> : Nếu trong <i>Từ ấy</i> là cái tôi của người chiến sĩ trẻ tuổi mang nhiệt huyết sôi nổi, say mê trong buổi đầu giác ngộ lý tưởng cộng sản, thì ở đoạn thơ trong <i>Việt Bắc</i> là cái tôi nhân danh cộng đồng, dân tộc, đất nước, cái tôi nồng nàn, đắm say, gắn bó ân tình thủy chung với cách mạng và con người kháng chiến.	
		d. Chính tả, ngữ pháp: đảm bảo chuẩn chính tả ngữ pháp Tiếng Việt.	0,25
		e. Sáng tạo: Có cách diễn đạt sáng tạo, thể hiện suy nghĩ sâu sắc, mới mẻ về vấn đề nghị luận. Đảm bảo quy tắc chính tả, dùng từ, đặt câu	0,5
		ĐIỂM TOÀN BÀI THI : I + II = 10,00 điểm	

Xem thêm các bài tiếp theo tại: <https://vndoc.com/thi-thpt-quoc-gia-mon-van>